

Vi tandlæger har et godt tilbud til Christiansborg

Folketingsvalget i juni handlede meget om klima og bæredygtighed. Og ikke meget om tandpleje, selv om Tandlægeforeningen har gjort sit. Selv fik jeg blandt andet battlet i Frederiksborg Amtsaviser med SF's Pia Olsen Dyhr om det gule sundhedskorts sparsomme virkning på tandpleje- og psykiatrydelser.

Efter valget er der alligevel kommet tandpleje på finansloven. For ulighed er noget, S-regeringen og dens støttepartier godt forstår. Det er blevet til 40 millioner kroner i år og 60 millioner de næste år til betalingsfri tandpleje for de mest socialt udsatte. Så tandpleje kan komme på samfundets dagsorden. Her har tandlæger i vores region H gjort en god indsats med at tydeliggøre uligheden. Frivillige tandlæger i Bisserne i City og Tandrødderne i Ballerup samt Skansegården i Hillerød har gjort dette tydeligt for Christiansborg. Her er det heldigt, at det bliver netop nu, hvor krisen med særloven kradser for privat praksis.

Det udstiller, hvor skævt og underfrankeret tandlægeoverenskomsten fungerer. Det viser samtidig, at kommunal praksis med fast løn kan blive en realpraktisk måde at håndtere det sociale arbejde med straks-tandpleje for de dårligst socialt stillede. Lidt på linje med arbejdet i omsorgs- og specialtandplejen.

Så tandplejen ER på dagsordenen. Vi må bare finde vores rolle i tiden.

Tiden handler meget om klima og bæredygtighed, og vi i tandplejen må også bidrage. Hovedforeningen har sat sig for at gøre noget for den grønne omstilling i samarbejde med blandt andet Plandent. Altså sammen med industrien, som er én måde at komme i gang på. Men er det for eksempel nødvendigt at bruge kofferdam, når man laver plastfyldninger? Vi er blevet mere opmærksomme på kontrol og dokumentation af hygiejnekrav og rutiner. Men hvad er nødvendigt? Hvad er bare "for en sikkerheds skyld"?

Vi tandlæger må - for klimaets, bæredygtighedens og vore efterkommeres skyld - se kritisk på vores kliniske hverdag, men også på kravene i for eksempel NIR'en (National Infektions-hygiejniske Retningslinjer). Krav og retningslinjer skal holde i lyset af bæredygtighed og klimaforhold. I 2020'erne bliver det i højere grad et spørgsmål om at "Do important things now, before they become urgent".

Derfor er vi i bestyrelsen for RHTF også ved at lave et udvalg om bæredygtighed og klima. Her vil vi trække på gode folk på Tandlægeskolen. Vi ønsker at finde nogle nye balancer mellem kontrol af hygiejnekrav og krav om bæredygtighed i vores kliniske arbejde. Hvad er "need to do", og hvad er "nice to do"?

Vores rolle som tandlæge er under pres, men i dag er det almindeligt, at fagfolk bliver testet. Krisen med særloven i voksentandplejen er sådan en test. Der er ikke nogen hurtig vej ud af den situation. Den akutte krise med særloven kommer af en over 30-årig akkumuleret udhuling af tandlægeoverenskomsten, tidligere kaldet sygesikringen, som reelt er voksne danskernes tilskud til forebyggelse og basistandpleje. Med en kronik i Tandlægebladet i nr. 1 i 2020 giver jeg et svar på spørgsmålet: "Kan et fagpolitisk landkort vise en vej ud af voksentandplejens krise?" Her går jeg efter at få ryddet op i de eksisterende ordninger og få anerkendt det gule sundhedskort. Det mener jeg er et godt tilbud til Christiansborg fra tandlægerne.

Men det er min nytårs-surprise til dig og debatten om, hvorledes vi som tandlæger kommer videre i 2020.

Glædelig jul og godt nytår

Peter Østergaard